

Predicting Academic Engagement and Academic Optimism based on Dark Personality Traits (Machiavellianism, Narcissism, Psychopath)

Masoud Baghbani ^{1*}, Hasan Asadzade ², Fariborz Dortaj ³

1 PhD student in Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Shahid Madani University of Azerbaijan, Tabriz, Iran

2 Professor of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

3 Department of Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

* Corresponding author: m.baghbani711@yahoo.com

Received: 2023-12-07

Accepted: 2023-12-12

Abstract

Today, the role of personality traits is considered as one of the most important items in the success, progress and academic failure of students. In this regard, the purpose of the present research was to predict academic conflict, academic optimism, based on dark personality traits (Machiavellianism, narcissism, antisocial) in high school students. The research population consists of all the students (girls and boys) of the second secondary school (10th, 11th and 12th grade) of district 18 of Tehran city (8244 people) who were studying in 1401-1402. According to Morgan's table, a sample size equal to 368 people (202 girls, 166 boys) was selected as a sample based on cluster random method. Then, Appleton et al.'s academic involvement questionnaire, student's academic optimism (Shan-Moran, Bankole, Michel and Moore) and dark personality (Johnson and Webster) were completed by each subject. Data analysis was done using descriptive statistics, significance test of correlation coefficients, and step-by-step regression. The findings showed that there was a negative and significant correlation between academic engagement, academic optimism and dark personality traits (-0.754, -0.779 respectively), similarly the results showed that dark personality traits (Machiavellianism, psychopath, narcissist) can predict conflict variables, optimism at the 95% level and the direction of the relationship is reversed, so it can be concluded that dark personality traits (Machiavellianism, psychopathic, narcissistic) It affects the mentioned educational variables

Keywords: Academic engagement, Academic optimism, Dark personality traits, Students

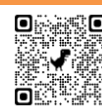
© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Baghbani, M. (2023). Predicting Academic Engagement and Academic Optimism based on Dark Personality Traits (Machiavellianism, Narcissism, Psychopath). *JNACE*, 5(3): 56-67.

پیشبینی درگیری تحصیلی و خوشبینی تحصیلی بر اساس ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، پسیکوپات)

مسعود باغبانی^{۱*}، حسن اسدزاده^۲، فریبرز درتاج^۳

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

^۲ استاد روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

^۳ استاد روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: m.baghbani711@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۹/۲۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۹/۱۶

چکیده

امروزه نقش ویژگی های شخصیت به عنوان یکی از مهم ترین آیتم ها در موفقیت، پیشرفت و افت تحصیلی دانش آموزان به حساب می آید. در همین راستا، هدف از پژوهش حاضر پیش بینی درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی، بر اساس ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) در دانش آموزان مقطع متوسطه بود. جامعه ی مورد پژوهش را کلیه دانش آموزان (دختر و پسر) دوره متوسطه دوم (پایه ی دهم، یازده و دوازدهم) منطقه ۱۸ شهر تهران تشکیل می دهند (۸۲۴۴ نفر) که در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تحصیل اشتغال داشتند. بر اساس جدول مورگان، حجم نمونه برابر با ۳۶۸ نفر (۲۰۲ دختر، ۱۶۶ پسر) براساس روش تصادفی خوشه ای به عنوان نمونه انتخاب شد. سپس پرسشنامه ی درگیری تحصیلی آپلتون و همکاران، خوشبینی تحصیلی دانش آموز (شان- موران، بانکول، میشل و مور) و شخصیت تاریک (جونسون و وبستر) توسط هر آزمودنی تکمیل گشت. تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی، آزمون معناداری ضرایب همبستگی، و رگرسیون گام به گام انجام شد. یافته ها نشان داد که بین درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی با ویژگی های شخصیت تاریک همبستگی منفی و معنا داری وجود داشت (به ترتیب $-0/754$ ، $-0/779$)، به همین ترتیب نتایج نشان داد که ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، پسیکوپات، خودشیفته) می تواند متغیرهای درگیری، خوشبینی را در سطح ۹۵٪ پیش بینی کند و جهت رابطه به صورت معکوس می باشد، لذا می توان نتیجه گرفت که ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، پسیکوپات، خودشیفته) روی متغیرهای تحصیلی ذکر شده تأثیرگذار می باشد.

واژگان کلیدی: درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی، ویژگی های شخصیت تاریک، دانش آموزان

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شبهه استناد به این مقاله: باغبانی، م (۱۴۰۲) پیشبینی درگیری تحصیلی و خوشبینی تحصیلی بر اساس ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، پسیکوپات). فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۵ (۳): ۶۷-۵۶.

مقدمه

متغیرهای مؤثر در مدرسه می انجامد. مطالعه عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی طی سه دهه اخیر بیش از پیش مورد توجه متخصصان تعلیم و تربیت قرار گرفته است [۱]. این عوامل بسیار متعدد و متنوع هستند یکی از آنها که در این رابطه توجه

باتوجه به اینکه میزان پیشرفت و افت تحصیلی یکی از ملاک های کارایی نظام آموزشی است، کشف و مطالعه متغیرهای تأثیرگذار بر عملکرد تحصیلی، به شناخت بهتر و پیش بینی

سبک بین فردی ناسازگارانه و همچنین رفتارهای برتری طلبانه، عدم صمیمیت و سنگدلی است [۱۲]. مطالعات مرتبط در رابطه با متغیرهای تحصیلی بر ویژگی های شخصیت تاریک اغلب به صورت منفرد می باشد، در این تحقیق نظر بر این است که درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی، به صورت یک جا بر ویژگی های شخصیت تاریک (سه گانه ی تاریک) مورد ارزیابی قرار گیرد و همین یکی از نقاط قوت این پژوهش می باشد. اکثر مطالعات به بررسی نقش ویژگی های شخصیت پنج گانه با دیگر مؤلفه های تحصیلی پرداخته اند، بر این اساس به نظر می رسد توجه به نقش جنبه های تاریک شخصیت می تواند مطالعه حاضر را از مطالعات پیشین متمایز سازد. لذا علاوه بر جنبه های مثبت شخصیت باید در پی کشف ابعاد تاریک شخصیت دانش آموزان باشیم تا بتوان تصمیمات اصولی در جهت رفع این گونه مشکلات اتخاذ نمود. بنابر این، شناخت جنبه های روانشناختی افراد می تواند همانند یک ابزار کمک آموزشی قدرتمند عمل کند. همچنین پژوهشگران دریافته اند که پیشرفت تحصیلی تنها پیامد هوش فردی یا امکانات سخت افزاری موجود در محیط نیست بلکه جنبه های روانشناختی افراد مانند رگه های شخصیت و سبک های یادگیری نیز نقش مهمی دارند [۱۳].

با توجه به مطالب گفته شده پژوهش حاضر قصد دارد درگیری، خوشبینی تحصیلی را بر اساس ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) در دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) پیش بینی و تبیین نماید.

پژوهش هایی که به بررسی درگیری و خوشبینی تحصیلی بر اساس ویژگی های شخصیت تاریک بپردازد تا اکنون در ایران کار نشده است اما پژوهش های محدودی در رابطه با متغیرهای تحصیلی و ویژگی های شخصیت تاریک انجام گرفته که می توان به تحقیق قاسمی و همکاران [۱۳] تحت عنوان (بررسی رابطه بین صفات تاریک شخصیت و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان) اشاره کرد، که به این نتیجه رسیدند رابطه بین خودشیفتگی و پیشرفت تحصیلی مثبت و معنادار و رابطه بین خودشیفتگی و پیشرفت تحصیلی منفی و معنادار است. همچنین پیشرفت تحصیلی با عامل ماکیاولیستی رابطه معناداری ندارد.

سعادت و همکاران [۱۴] نشان دادند صفات تاریک می توانند تاثیر مخربی بر خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان و در نهایت پیشرفت آنها داشته باشند. همچنین نتایج این پژوهش از نقش متغیر روانشناختی صفات شخصیت تاریک در پیش بینی باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان حمایت میکند. همچنین میتوان به تحقیقات خسروانی و سلیمانی [۱۵]؛ ادهمیان و همکاران [۱۶]؛ گابل و هادیت [۱۷]؛ فورتر^۵ و همکاران [۱۸]؛

پژوهشگران را به خود جلب کرده، متغیر درگیری تحصیلی^۱ است [۲]. مفهوم درگیری تحصیلی به کیفیت تلاشی که دانش آموزان صرف فعالیت های هدفمند آموزشی می کنند تا به صورت مستقیم به نتایج مطلوب دست یابند نیز اشاره دارد و همچنین درگیری تحصیلی از متغیرهای مهم در حوزه آموزش و یادگیری است [۳]. نظریه پردازان مختلف درگیری تحصیلی را به گونه های متفاوتی مفهوم سازی کرده اند. بعضی از نظریه پردازان درگیری تحصیلی را در برگیرنده ابعاد رفتاری، شناختی و عاطفی میدانند. بعد رفتاری، به رفتارهای قابل مشاهده تحصیلی، نظیر تلاش و پایداری در هنگام مواجه شدن با مشکل در حین انجام تکالیف درسی [۴] و فعالیت هایی مثل دقت و توجه، شرکت داوطلبانه، عملکرد مثبت و مشارکت در مدرسه اشاره دارد. درگیری عاطفی به نگرش های عاطفی به سمت مدرسه و تطبیق با آن و حس تعلق به مدرسه بر میگردد و درگیری شناختی از مولفه های خود تنظیمی، ارزش یادگیری و اهداف شخصی، خود گردانی، دسترسی به آموزش و استفاده از راهبرد های فرا شناختی تشکیل شده است [۵] در مجموع یادگیری موفق دانش آموزان را ملزم به درگیر شدن در سطوح رفتاری، عاطفی و شناختی می کند [۶]. اخیراً پژوهشگران بعد دیگری به درگیری تحصیلی اضافه کرده اند که درگیری عاملیت نام دارد. درگیری عاملیت به عنوان مشارکت سازنده دانش آموزان در جریان آموزشی که آنها دریافت میکنند، تعریف شده است. چیزی که این مفهوم جدید را به میان می آورد، فرایندی است که دانش آموزان عمدتاً و تا اندازه ای فعالانه تلاش می کنند تا چیزی را که یاد می گیرند و شرایط و موقعیت هایی که تحت آنها یاد میگیرند را شخصی و پربار کنند [۷، ۸]. خوشبینی تحصیلی^۲ دانش آموزان حوزه جدیدی است که توسط تسچنن- موران^۳ و همکاران [۹] شکل گرفته است. این مفهوم که از سه مؤلفه تأکید تحصیلی دانش آموزان، اعتماد دانش آموزان به معلمان و احساس هویت دانش آموزان نسبت به مدرسه تشکیل شده است، خوشبینی تحصیلی یک باور مثبت در دانش آموزان است، مبنی بر اینکه آنها قادر هستند با تأکید بر یادگیری خود، اعتماد به معلمان و احساس هویت نسبت به مدرسه، زمینه پیشرفت تحصیلی خود را فراهم آورند. صفات سه گانه ی تاریک به سازه های شخصیتی خودشیفته، ماکیاولیسم و پسیکوپات اشاره دارد که مستقل اما مرتبط با یکدیگر هستند [۱۰]. خودشیفته اشاره به بزرگنمایی خود، حس بزرگی از خود ارزشمندی، استحقاق، تسلط و برتری دارد [۱۱]. تکانش گری، جستجوی هیجان، فقدان ندامت، اضطراب و فقدان همدلی، پسیکوپات را شامل می گردد [۱۰]. در نهایت ماکیاولیسم بیان کننده بهره کشی از دیگران در جهت منافع خود از طرق اتخاذ

واستنباطی با استفاده از نرم افزار SPSS (ویرایش ۲۱) استفاده گردید و بدین ترتیب و همچنین درآمار توصیفی، روش هایی از قبیل توزیع فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده و جهت بررسی روابط بین داده ها از همبستگی استفاده گردید و روابط بین مجموعه متغیرهای پیش بین با متغیر وابسته مطالعه قرار گرفت. در این پژوهش از ابزارهای زیر برای جمع آور داده ها استفاده شده است.

پرسشنامه درگیری تحصیلی

این مقیاس به وسیله آپلتون^۸ و همکاران (۲۰۰۶) برای سنجش درگیری تحصیلی دانش آموزان ساخته شد که دارای دو بعد شناختی و روان شناختی است و در مجموع شش خرده مقیاس دارد: روابط معلم-شاگرد که از سؤال ۱ تا ۹ را شامل می شود. کنترل بر تکالیف مدرسه که از سؤال ۱۰ تا ۱۸ را در بر می گیرد. حمایت کم از یادگیری که سؤال های ۱۹ تا ۲۴ به این خرده مقیاس ارتباط می یابد. اهداف و آرزوهای آینده که سؤال های ۲۵ تا ۲۹ به آن اختصاص دارند. حمایت خانواده از یادگیری سؤال های ۳۰ تا ۳۳ مربوط به آن است و انگیزش بیرونی که سؤال های ۳۴ و ۳۵ را شامل می شود. خرده مقیاس های روابط معلم-شاگرد، حمایت کم از یادگیری و حمایت خانواده از یادگیری زیرمجموعه بعد درگیری روان شناختی و خرده مقیاس های کنترل بر تکالیف مدرسه، اهداف و آرزوهای آینده و انگیزش بیرونی زیرمجموعه درگیری شناختی هستند. نحوه سنجش سؤال ها بر اساس یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای (کاملاً موافقم=۱ تا کاملاً مخالفم=۵) است. در ضمن، سؤال های ۳۴ و ۳۵ به صورت معکوس نمره گذاری می شود. آپلتون و همکاران (۲۰۰۶) برای هر یک از خرده مقیاس های روابط معلم-شاگرد، کنترل بر تکالیف مدرسه، حمایت کم از یادگیری، اهداف و آرزوهای آینده، حمایت خانواده از یادگیری و انگیزش بیرونی به ترتیب آلفای کرونباخ ۰/۸۸، ۰/۸۰، ۰/۸۲، ۰/۷۸، ۰/۷۶ و ۰/۷۲ را گزارش نمودند.

پرسشنامه خوشبینی تحصیلی دانش آموز

این پرسشنامه توسط تسچنین-موران، و همکاران [۹] طراحی شده، شامل ۳ خرده مقیاس (اعتماد به کادر آموزشی، تأکید تحصیلی و یگانگی با محیط مدرسه) و ۲۸ سوال (گویه) است و بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه ای از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) نمره گذاری شده است. شان - موران و همکاران (۲۰۱۱) ضریب پایایی این پرسشنامه را به این ترتیب گزارش دادند: در خرده مقیاس اعتماد به کادر آموزشی ۰/۹۳، تأکید تحصیلی ۰/۹۶ و یگانگی با محیط مدرسه ۰/۹۵. عارفی (۱۳۹۳)

بوگدانویک و سینگولا^۷ [۱۹]، روتستین^۶ و همکاران [۲۰] در این زمینه اشاره کرد.

باتوجه به اینکه پژوهشی تحت این عنوان تا اکنون در ایران کار نشده این ضرورت انجام پژوهش های بیشتر در این زمینه را ایجاد می کند؛ بنابراین، هدف پژوهش حاضر پیش بینی درگیری تحصیلی و خوشبینی تحصیلی براساس ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) است تا علاوه بر بررسی تجربی روابط بین این دو نظریه بر غنای ادبیات پژوهشی در این زمینه بیفزاید. در راستای هدف، پژوهش حاضر درصدد قبول یا رد فرضیات زیر است:

فرضیه اصلی - ویژگی های شخصیت تاریک می تواند درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه را پیش بینی کند.

فرضیه ۱- ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) می تواند درگیری تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه را پیش بینی کند.

فرضیه ۲- ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) می تواند خوشبینی تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه را پیش بینی کند.

روش شناسی پژوهش

هدف طرح تحقیق به کار رفته در این پژوهش، کاربردی و روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است که در آن رابطه بین متغیرها مد نظر است. متغیرهای درگیری تحصیلی و خوشبینی تحصیلی به عنوان متغیرهای ملاک و ویژگی های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، پسیکوپات) به عنوان متغیر پیشبین در نظر گرفته شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان (دختر و پسر) دوره متوسطه دوم (پایه دهم، یازده و دوازدهم) منطقه ۱۸ شهر تهران تشکیل می دهند که در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تحصیل اشتغال داشتند. تعداد جامعه ی آماری پژوهش ۸۲۴۴ نفر (۴۵۰۳ پسر و ۳۷۴۱ دختر) است. بر اساس جدول مورگان، حجم نمونه برابر با ۳۶۸ نفر (۲۰۲ دختر، ۱۶۶ پسر) به عنوان نمونه انتخاب شد. باتوجه به نسبت تشکیل دهنده دختران و پسران در جامعه (۴۵/۳۷ درصد دختر ۵۴/۶۳ درصد پسر) به همین نسبت در نمونه از دختران و پسران انتخاب گردید. روش نمونه گیری طبقه ای خوشه ای بود؛ بدین گونه که ابتدا به نسبت از هر گروه (دختر و پسر) انتخاب شد (طبقه ای) و پس از آن با در اختیار داشتن لیست مدارس منطقه ۱۸ و با کمک جدول اعداد تصادفی، ۳ مدرسه انتخاب شد و کلیه دانش آموزان این مدارس با استفاده از پرسشنامه سنجش شدند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از مجموعه از روش های آمار توصیفی

این ابزار ($\alpha=0/81$) و پایایی تصنیف آن $0/78$ گزارش شده است [21].

یافته های پژوهش

در این قسمت پس از گردآوری داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی که شامل شاخص‌های مرکزی و پراکندگی می‌باشد به توصیف نمونه پرداخته می‌شود.

جدول ۱: فراوانی و درصد افراد مورد بررسی به تفکیک جنسیت

شاخص های آماری جنسیت	فراوانی	درصد
پسر	۱۶۶	۴۵/۱۱
دختر	۲۰۲	۵۴/۸۹
مجموع	۳۶۸	۱۰۰

همانطور که در جدول ۱ قابل مشاهده است از تعداد ۳۶۸ نمونه شرکت کننده در پژوهش، ۱۶۶ نفر پسر و ۲۰۲ نفر دختر می‌باشند که به ترتیب ۴۵/۱۱ و ۵۴/۸۹ درصد از کل نمونه را شامل می‌شوند. نمودار زیر گویای این موضوع می‌باشد.

نیز روایی سازه را تایید کرده و پایایی کل پرسشنامه را $0/92$ بیان کرد. داده های حاصل از بررسی پایایی برای خرده مقیاس اعتماد به کادر آموزشی آلفای ترتیبی $0/87$ ، برای تأکید تحصیلی آلفای ترتیبی $0/89$ برای یگانگی با محیط مدرسه آلفای ترتیبی $0/93$ و برای کل پرسشنامه آلفای ترتیبی $0/91$ را نشان داد.

مقیاس شخصیت تاریک

این مقیاس توسط جونسون و وبستر^۹ (۲۰۱۰) در ۱۲ ماده در قالب یک پرسشنامه ی خود-گزارشی تهیه شده که سه صفت شخصیت تاریک ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی را اندازه گیری میکند. این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۷) پاسخ داده می شود، حداقل نمره فرد در این مقیاس ۱۲ و حداکثر ۸۴ می باشد. همسانی درونی این آزمون ($\alpha=0/83$) گزارش شده است، همچنین اعتبار این آزمون مورد تأیید قرار گرفته است. در تحقیق کاجونیوس و پرسون^{۱۰} (۲۰۱۶) همسانی درونی ($\alpha=0/85$) برای کل این مقیاس گزارش شده است. در ایران این پرسشنامه ترجمه و ویژگی های روانسنجی آن بررسی شد، همبستگی گویه ها با نمره کل مقیاس ($0/72$ تا $0/80$) و خرده آزمون ها با نمره کل مقیاس ($0/75$ تا $0/80$) گزارش شد. همچنین همسانی درونی

جدول ۲: آماره های توصیفی (شاخص های گرایش به مرکز و پراکندگی) در متغیر شخصیت تاریک، درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی

شاخص ها	شخصیت تاریک	درگیری تحصیلی	خوش بینی تحصیلی
میانگین	۲/۱۱	۳/۶۸	۳/۱۲
میانه	۲/۲۰	۲/۵۱	۳/۱
انحراف معیار	۰/۷۱	۱/۵۲	۰/۴۶
واریانس	۰/۵۱	۲/۳۱	۰/۲۱۵
چولگی	۰/۱۱۱	۰/۸۵۲	۰/۷۳۸
خط استاندارد چولگی	۰/۱۹۹	۰/۳۵۷	۰/۲۲۳
کشیدگی	-۰/۶۹۲	۰/۲۱۳	۲/۳۴۱
خطا استاندارد کشیدگی	۰/۳۹۶	۰/۵۰	۰/۴۴۲
کمترین	۱	۱	۱/۹۵
بیشترین	۳	۵	۵

همچنین میانگین و انحراف معیار نظر افراد در مورد درگیری تحصیلی ($SD=1/52$ و $M=3/68$) در طیف ۵ تایی بین ۳ تا ۴ بوده که نشان دهنده این موضوع است که نظر پاسخگویان نسبت به متغیر مذکور زیاد می‌باشد. در خوش بینی تحصیلی ($SD=0/46$ و $M=3/12$) در طیف ۵ تایی بین ۳ تا ۴ بوده که نشان دهنده این موضوع است که نظر پاسخگویان نسبت به متغیر مذکور موافق می‌باشد.

در جدول ۲ شاخص های گرایش به مرکز و شاخص های پراکندگی مربوط به متغیرهای شخصیت تاریک، درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی آورده شده است. میانگین و انحراف معیار نظر افراد در مورد شاخص شخصیت تاریک ($SD=0/71$ و $M=2/11$) در طیف ۳ تایی بین ۲ و ۳ بوده که نشان دهنده این موضوع است که نظر پاسخگویان نسبت به متغیر مذکور "تا حدودی مرا توصیف می‌کند" می‌باشند.

گام استفاده می‌کنیم. به همین منظور ضریب همبستگی پیرسون بین این متغیرها را بررسی می‌کنیم. در ادامه به صورت دو به دو از مدل رگرسیون خطی استفاده می‌کنیم.

برای بررسی فرضیه اصلی تحقیق از ضریب همبستگی پیرسون (به دلیل نرمال بودن متغیرها و لزوم استفاده از آزمون‌های پارامتریک) بین متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک با متغیرهای درگیری تحصیلی، خوش‌بینی تحصیلی با توجه به روش گام به

جدول ۳: ضریب همبستگی پیرسون بین متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک و درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی

	خوشبینی تحصیلی (X_2)	درگیری تحصیلی (X_1)
همبستگی پیرسون ویژگی‌های شخصیت تاریک	-۰/۷۷۹	-۰/۷۵۴
معناداری (۲طرفه)	۰/۰۰۷	۰/۰۰۹
تعداد	۳۶۸	۳۶۸

با توجه به ضریب همبستگی مشخص شده و وجود ارتباط خطی بین متغیرهای ویژگی‌های شخصیت تاریک با درگیری تحصیلی، به دنبال تعیین مدل رگرسیون خطی بین این متغیرها هستیم. بر همین اساس ابتدا ضریب تعیین مدل که نشان دهنده خوب بودن برازش بین متغیرها در مدل رگرسیونی می‌باشد را در جدول ۴ زیر ارائه می‌دهیم.

در مدل تحت بررسی ضریب تعیین ۰/۸۹۵ و مربع ضریب تعیین تعدیل یافته ۰/۷۹۹ گزارش می‌شود. مقادیر به دست آمده از ضریب تعیین، نشان دهنده خوب بودن برازش مدل بین دو متغیر می‌باشد.

همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، همبستگی خوبی بین متغیرهای ملاک و پیش بین به دست آمده است. به این معنی که همبستگی میان متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک به عنوان متغیر پیش بین با متغیر ویژگی‌های درگیری تحصیلی به عنوان متغیر ملاک ۰/۷۵۴- می‌باشد. همچنین این میزان همبستگی بین متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک با متغیر خوشبینی تحصیلی ۰/۷۷۹- می‌باشد.

بنابراین مدل رگرسیون خطی بین این متغیرها و در قالب فرضیه‌ها شماره ۱ تا ۲ به صورت زیر:

فرضیه ۱- ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) می‌تواند درگیری تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه را پیش بینی کند.

جدول ۴: ضریب تعیین مدل‌های رگرسیونی

مدل	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای استاندارد
۱	۰/۸۹۵	۰/۸۰۱	۰/۷۹۹	۰/۵۶۹

جدول ۵: آنالیز واریانس مدل‌های رگرسیون

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	معناداری
رگرسیون ۱	۱۰۲/۳۲۶	۱	۱۰۲/۳۲۶	۸۳/۱۹	۰/۰۰۱
باقی مانده	۴۵۰/۹۲۱	۳۶۶	۱/۲۳		
کل	۵۵۳/۲۴۷	۳۶۷			

آموزان دوره‌ی متوسطه بر روی متغیر درگیری تحصیلی ۰/۶۶۴ می‌باشد.

در جدول ۷ باقی مانده مدل رگرسیون نهایی ارائه شده است و نشان دهنده این موضوع است که فرضیه‌های مدل رگرسیون خطی برقرار بوده و می‌توان نتیجه‌گیری کرد که بین ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با درگیری تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول آنالیز واریانس ارائه شده (جدول ۵) در بالا نشان دهنده رابطه معنادار بین ویژگی‌های شخصیت تاریک با درگیری تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه با $F(1, 367) = 83.19$ و $P < 0.01$ می‌باشد.

همانطور که از جدول ۶ مشخص است ضریب مشخص شده در مدل معنادار شد و میزان اثر ویژگی‌های شخصیت تاریک دانش

جدول ۶: ضرایب مربوط به مدل رگرسیونی

مدل	ضریب استاندارد نشده		ضریب استاندارد شده	T	معناداری
	B	خطای استاندارد			
ثابت ۱	۰/۲۸۹	۰/۲۹۴		۷/۷۹۷	۰/۰۰۱
درگیری تحصیلی (X)	-۰/۶۶۴	۰/۱۲	۰/۳۶۶	۵/۱۷۲	۰/۰۰۱

جدول ۷: باقی مانده مدل رگرسیونی نهایی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
۳۶۸	-۰/۴۲۷۲۲	۲/۳۲۵۵	۳/۴	۱/۳۲۳۳۴
۳۶۸	۰/۵۶۴۷	۰	۱/۴۲	-۲/۲۳۷۹
۳۶۸	۱	۰	۲/۵۲	-۲/۳۴۶
۳۶۸	۰/۹۹	۰	۲/۴۹۹	-۳/۹۳۵

برای بررسی بیشتر به ارتباط بین مولفه های ویژگی های شخصیت تاریک (شخصیت تاریک ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با مولفه های درگیری تحصیلی (روابط معلم و شاگرد، کنترل بر تکالیف مدرسه، حمایت کم از یادگیری، اهداف و آرزو های آینده، حمایت خانواده از یادگیری و انگیزش بیرونی) می پردازیم. این بررسی با آزمون همبستگی انجام می شود.

جدول ۸: ضریب همبستگی بین مؤلفه های شخصیت تاریک و مولفه های درگیری تحصیلی

انگیزش بیرونی	حمایت خانواده از یادگیری	اهداف و آرزو های آینده	حمایت کم از یادگیری	کنترل بر تکالیف مدرسه	روابط معلم و شاگرد
-۰/۶۸*	-۰/۷۱*	-۰/۷۵**	-۰/۶۹*	-۰/۷۸**	-۰/۷۳*
-۰/۷۱*	-۰/۶۳*	-۰/۷۰*	-۰/۶۷*	-۰/۵۶*	-۰/۷۷**
-۰/۵۸*	-۰/۶۱*	-۰/۶۵*	-۰/۶۹*	-۰/۷۵**	-۰/۷۴**

معناداری در سطح ۵ درصد* معناداری در سطح ۱ درصد**

با توجه به مقادیر به دست آمده از جدول ۸ بین مولفه های شخصیت تاریک با تمامی مؤلفه های درگیری تحصیلی رابطه ی معنا دار وجود دارد.

جدول ۹: تحلیل واریانس، مدل استاندارد و غیر استاندارد رگرسیون

خوشبینی تحصیلی			متغیر ملاک	
خودشیفتگی	شخصت تاریک پسیکوپاتی	شخصیت تاریک ماکیاولیستی	متغیر پیش بین	
۰/۸۴۱	۰/۸۶۲	۰/۸۵۲	ضریب تعیین	نتایج تحلیل واریانس
۰/۵۷۸۴۲	۰/۳۲۵۶۱	۰/۲۴۵۸۱	انحراف معیار	
۶۵/۲۷۴	۸۴/۹۴۲	۶۲/۶۳۱	آماره آزمون اعتبار مدل رگرسیون	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	مدل استاندارد نشده رگرسیون
۰/۵۱۹	۰/۵۰۳	۰/۴۰۸	عرض از مبدا	
۵/۲۴۸	۲/۱۲۵	۱/۱۱۵	آماره t	
۰/۰۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰۹	معنی داری	
-۰/۷۰۹	-۰/۸۹۱	-۰/۸۴۵	ضریب متغیر ملاک(شیب)	
۸/۸۲۲	۱۳/۶۲۸	۱۴/۶۸۷	آماره t	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	مدل استاندارد شده رگرسیون(بدون عرض از مبدا)
۰/۹۳۷	۰/۹۵۹	۰/۹۶۲	ضریب متغیر ملاک(شیب)	
۸/۸۲۲	۱۳/۶۲۸	۱۴/۶۸۷	آماره t	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	

فرضیه ۲- ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، جامعه ستیز) می‌تواند خوشبینی تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه را پیش بینی کند.

با توجه به ضریب همبستگی مشخص شده و وجود ارتباط خطی بین متغیرهای ویژگی‌های شخصیت تاریک با خوشبینی تحصیلی، به دنبال تعیین مدل رگرسیون خطی بین این متغیرها هستیم. بر همین اساس ابتدا ضریب تعیین مدل که نشان دهنده خوب بودن برازش بین متغیرها می‌باشد را در جدول زیر ارائه می‌دهیم.

در مدل تحت بررسی (جدول ۱۰) ضریب تعیین 0.907 و مربع ضریب تعیین تعدیل یافته 0.814 گزارش می‌شود. مقادیر به دست آمده از ضریب تعیین، نشان دهنده خوب بودن برازش مدل بین دو متغیر می‌باشد.

جدول آنالیز واریانس شده (جدول ۱۱) در بالا نشان دهنده رابطه معنادار بین ویژگی‌های شخصیت تاریک (متغیر ملاک) با خوشبینی تحصیلی در دانش آموزان دوره متوسطه $F(1, 367) = 82.63$ و $P < 0.01$ می‌باشد.

در جدول ۹ نشان داده شده است که درگیری تحصیلی بر ویژگی‌های شخصیت تاریک دانش آموزان (ماکیاولیستی) دوره ی متوسطه تأثیر معنی داری دارد. به این معنی که مدل رگرسیون پذیرفته شده در سطح معنی داری (0.001) حاکی از آن است که به صورت استاندارد یک واحد تغییر در مؤلفه ماکیاولیستی (0.845) تغییر در درگیری تحصیلی می‌شود و عرض از مبدا مثبت (0.408) در مدل رگرسیونی غیر استاندارد بیان می‌کند در صورتی که مؤلفه‌ی ماکیاولیستی صفر باشد، درگیری تحصیلی به این اندازه در جهت موافق است. همچنین درگیری تحصیلی بر مولفه پسیکوپاتی تأثیر معنی داری دارد. به این معنی که مدل رگرسیون پذیرفته شده در سطح معنی داری (0.001) حاکی از آن است که به صورت استاندارد یک واحد تغییر در مؤلفه پسیکوپاتی (0.891) تغییر در درگیری تحصیلی می‌شود و عرض از مبدا مثبت (0.503) در مدل رگرسیونی غیر استاندارد بیان می‌کند در صورتی که مؤلفه‌ی پسیکوپاتی صفر باشد، درگیری تحصیلی به این اندازه در جهت موافق است. بعلاوه درگیری تحصیلی بر مولفه خودشیفتگی تأثیر معنی داری دارد.

جدول ۱۰: ضریب تعیین مدل های رگرسیونی

مدل	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای استاندارد
۱	۰/۹۰۷	۰/۸۲۳	۰/۸۱۴	۰/۵۷۶

جدول ۱۱: آنالیز واریانس مدل های رگرسیون

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	معناداری
۱ رگرسیون	۱۰۸/۲۴۷	۱	۱۰۸/۲۴۷	۸۲/۶۳	۰/۰۰۱
باقی مانده	۴۸۰/۳۵۷	۳۶۶	۱/۳۱		
کل	۵۸۸/۶۰۴	۳۶۷			

جدول ۱۲: ضرایب مربوط به مدل رگرسیونی

مدل	ضریب استاندارد نشده		ضریب استاندارد شده	T	معناداری
	B	خطای استاندارد			
۱ ثابت	۰/۶۷۴	۰/۲۹۴		۷/۲۸۴	۰/۰۰۱
خوشبینی تحصیلی (X)	-۰/۷۹۱	۰/۱۱	۰/۲۷۴	۵/۱۴۷	۰/۰۰۱

همانطور که از جدول ۱۳ مشخص است ضرایب مشخص شده در مدل معنادار شده و میزان اثر ویژگی‌های شخصیت تاریک دانش آموزان دوره‌ی متوسطه بر روی متغیر خوشبینی تحصیلی 0.791 - می‌باشد.

در جدول ۱۲ باقی مانده مدل رگرسیون نهایی ارائه شده است و نشان دهنده این موضوع است که فرضیه های مدل رگرسیون خطی برقرار بوده و می‌توان نتیجه گیری کرد که بین ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با خوشبینی تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول ۱۳: باقی مانده مدل رگرسیونی نهایی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه	
۳۶۸	۰/۴۳۳۶	۲/۳۳۶	۳/۲۹	۱/۲۹۴۵	مقادیر پیش بینی شده
۳۶۸	۰/۵۱۴۷	۰	۱/۳۷	-۲/۱۷۴۸	باقی مانده
۳۶۸	۱	۰	۲/۴۲	-۲/۲۱۴	مقادیر پیش بینی شده استاندارد
۳۶۸	۰/۸۹	۰	۲/۳۵۸	-۳/۷۵۳	باقی مانده استاندارد

مدرسه) می پردازیم. این بررسی با آزمون همبستگی انجام می شود.

برای بررسی بیشتر به ارتباط بین مولفه های سه گانه تاریک (ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با خوشبینی تحصیلی (اعتماد به کادر آموزشی، تأکید تحصیلی و یگانگی با محیط

جدول ۱۴: ضریب همبستگی بین زیر مؤلفه های شخصیت تاریک و خوشبینی تحصیلی

یگانگی با محیط مدرسه	تأکید تحصیلی	اعتماد به کادر آموزشی
۰/۷۱**	۰/۶۵*	۰/۶۸*
۰/۶۴*	۰/۶۷*	۰/۶۲*
۰/۶۵*	۰/۶۳*	۰/۶۹**

معناداری در سطح ۵ درصد*

معناداری در سطح ۱ درصد**

با توجه به مقادیر به دست آمده از جدول ۱۴ بین مولفه های شخصیت تاریک با تمامی مؤلفه های خوشبینی تحصیلی رابطه ی معنا دار وجود دارد.

جدول ۱۵: تحلیل واریانس، مدل استاندارد و غیر استاندارد رگرسیون

خوشبینی تحصیلی			متغیر ملاک	
خودشیفتگی	شخصیت تاریک پسیکوپاتی	شخصیت تاریک ماکیاولیستی	متغیر پیش بین	
۰/۷۴۱	۰/۷۷۹	۰/۷۳۴	ضریب تعیین	نتایج تحلیل واریانس
۰/۴۹۶۵۷	۰/۳۵۸۴۱	۰/۲۳۵۹۸	انحراف معیار	
۷۱/۴۵۹	۷۵/۳۶۹	۶۰/۲۸۵	آماره آزمون اعتبار مدل رگرسیون	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	مدل استاندارد نشده رگرسیون
۰/۴۹۶	۰/۵۱۷	۰/۴۹۱	عرض از مبدا	
۵/۲۴۸	۳/۱۴۲	۲/۱۲۲	آماره t	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	
-۰/۷۶۸	-۰/۸۲۶	-۰/۷۴۴	ضریب متغیر ملاک(شیب)	
۹/۶۵۷	۱۱/۵۹۶	۱۲/۳۵۷	آماره t	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	مدل استاندارد شده رگرسیون(بدون عرض از مبدا)
۰/۸۶۳	۰/۸۴۷	۰/۹۱۸	ضریب متغیر ملاک(شیب)	
۱۰/۰۲۱	۱۱/۲۸۵	۱۲/۴۲۱	آماره t	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	معنی داری	

رگرسیون پذیرفته شده در سطح معنی داری (۰/۰۱) حاکی از آن است که به صورت استاندارد یک واحد تغییر در مؤلفه ماکیاولیستی (۰/۷۴۴) تغییر در درگیری تحصیلی می شود و

در جدول ۱۵ نشان داده شده است که خوشبینی تحصیلی بر ویژگی های شخصیت تاریک دانش آموزان (ماکیاولیستی) دوره ی متوسطه تأثیر معنی داری دارد. به این معنی که مدل

۰/۷۵۴ و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ با قبول ۵ درصد خطا می‌توان گفت به طور کلی ویژگی‌های شخصیت تاریک بر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه تأثیر معنی‌داری دارد. به عبارت دیگر بین ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با درگیری تحصیلی رابطه وجود دارد. این ضریب حاکی بر وجود رابطه خطی بین ویژگی‌های شخصیت تاریک و درگیری تحصیلی می‌باشد. این تأثیر معناداری و رابطه خطی در خصوص رابطه هریک از شخصیت‌های تاریک (ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی) با درگیری تحصیلی صدق می‌کند. افراد جامعه ستیز (سایکوپات) و ماکیاولیسم، مکار و فریبکار، بی‌مسئولیت، زودرنج، تحریک‌پذیر و پرخاشگر هستند و معمولاً بدون فکر، و بلافاصله بر اساس امیال ناگهانی خود عمل می‌کنند و قادر به برنامه‌ریزی از پیش نیستند؛ افراد ماکیاولیسم هم چنین، با اعتقاد به این مسئله که هدف وسیله را توجیه می‌نماید، برای تحقق اهداف خود محورانه، بیشتر از روش‌های غیر سالم استفاده می‌مایند [۱۰]. تحقیقات تجربی موجود، علی‌رغم برخی از توصیفات نظری، به طور پیوسته نشان داده‌اند که سه گانه تاریک با توانایی ذهنی عمومی ارتباط ندارد [۲۵]. بنابراین انتظار نمی‌رود که این افراد بتوانند از راهبردهای سالم جهت پیشرفت اهداف خود استفاده نمایند. ضروری است مسئولین دانشگاه و مدارس از طریق ارائه راهکارهای مناسب بتوانند شخصیت‌های ناپسند و مختل‌کننده دانش‌آموزان را تشخیص و در جهت تقلیل این ویژگی‌های شخصیتی نامطلوب با راه‌کارها و روش‌های درخور انگیزه دانش‌آموزان را بالابردن تا در مسائل آموزشی درگیرتر شوند، همچنین برگزاری دوره‌های آموزشی جهت آشنایی و شناخت هرچه بیشتر معلمان با ویژگی‌های انواع شخصیت تاریک و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای آشنایی معلمان با چگونگی عرضه مطالب درسی به دانش‌آموزان با ویژگی‌های شخصیت تاریک، به‌علاوه تهیه پروتکل و برنامه‌های آموزشی برای دانش‌آموزان در راستای بهبود و کاهش ویژگی‌های تاریک در آنان. در رابطه با فرضیه دوم نتیجه پژوهش حاضر رابطه منفی و معناداری را بین سه گانه تاریک و خوشبینی تحصیلی نشان می‌دهد. تحقیقی که همسو با نتیجه پژوهش باشد یافت نشد اما با توجه به نتیجه پژوهش حاضر دانش‌آموزانی که دارای شخصیت ماکیاولیسم، خودشیفته و پسیکوپات هستند نسبت به مسائل آموزشی خوشبین نیستند و امید به تحصیل پایینی دارند. با توجه به اینکه مطالعات بسیار محدودی در این زمینه انجام گرفته شده است به نظر می‌رسد که می‌بایست پژوهش‌های بیشتری در نمونه‌های وسیع‌تری در این زمینه انجام شود تا بتوان به نتایج مستحکم‌تری دست یافت. متغیر

عرض از مبداء مثبت (۰/۴۹۱) در مدل رگرسیونی غیر استاندارد بیان می‌کند در صورتی که مؤلفه‌ی ماکیاولیستی صفر باشد، خوشبینی تحصیلی به این اندازه در جهت موافق است. همچنین خوشبینی تحصیلی بر مؤلفه پسیکوپات تأثیر معنی‌داری دارد. به این معنی که مدل رگرسیون پذیرفته شده در سطح معنی‌داری (۰/۰۱) حاکی از آن است که به صورت استاندارد یک واحد تغییر در مؤلفه پسیکوپاتی (۰/۸۲۶) تغییر در خوشبینی تحصیلی می‌شود و عرض از مبداء مثبت (۰/۵۱۷) در مدل رگرسیونی غیر استاندارد بیان می‌کند در صورتی که مؤلفه‌ی پسیکوپاتی صفر باشد، خوشبینی تحصیلی به این اندازه در جهت موافق است. به‌علاوه خوشبینی تحصیلی بر مؤلفه خودشیفتگی تأثیر معنی‌داری دارد. به این معنی که مدل رگرسیون پذیرفته شده در سطح معنی‌داری (۰/۰۱) حاکی از آن است که به صورت استاندارد یک واحد تغییر در مؤلفه خودشیفتگی (۰/۷۶۸) تغییر در خوشبینی تحصیلی می‌شود و عرض از مبداء مثبت (۰/۴۹۶) در مدل رگرسیونی غیر استاندارد بیان می‌کند در صورتی که مؤلفه‌ی خودشیفتگی صفر باشد، خوشبینی تحصیلی به این اندازه در جهت موافق است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی درگیری و خوشبینی تحصیلی بر اساس ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولیسم، خودشیفته، پسیکوپات) انجام شد. یافته‌های حاصل از فرضیه اول نشان داد که بین شخصیت تاریک یا سه گانه‌ی تاریک (TD) با درگیری تحصیلی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همسو با این یافته، پژوهش‌های پیشین نشان دادند که جنبه‌های پسیکوپات، ماکیاولیسم و خودشیفتگی با به تعویق انداختن اجتنابی (مسائل آکادمیک) همراه بوده [۲۲]. همچنین ترانسپید و لن دی^{۱۱}، [۲۳] نشان دادند افرادی که در ویژگی ماکیاولیسم نمرات بالاتری می‌گیرند در کلاس آموزشی رفتارهای منحرف‌کننده (بی‌ادبی) یا مختل‌کننده کلاس که یادگیری را تضعیف می‌کند از خود نشان می‌دهند و تلاش کمتری برای درگیر شدن در مسائل آموزشی نشان می‌دهند همچنین تحقیق مونی^{۱۲} [۲۴] با نتیجه پژوهش حاضر همسو می‌باشد. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که همبستگی خوبی بین متغیرهای ملاک و پیش‌بین به دست آمده است. به این معنی که همبستگی میان متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک به عنوان متغیر پیش‌بین با متغیر درگیری تحصیلی به عنوان متغیر ملاک ۰/۷۵۴- می‌باشد. همچنین این میزان همبستگی بین متغیر ویژگی‌های شخصیت تاریک با متغیر خوشبینی تحصیلی ۰/۷۷۹- می‌باشد. با توجه به نتایج ضریب پیرسون برابر با

واژه نامه

1. Academic engagement	۱. متغیر درگیری تحصیلی
2. Academic optimism	۲. خوشبینی تحصیلی
3. Tschannen-Moran	۳. تسچن-موران
4. Gable, Haidt	۴. گابل و هایدت
5. Furtner	۵. فورتنر
6. Bogdanovic, Cingula	۶. بوگدانوویک و سینگولا
7. Rothstein	۷. روتستین
8. Appleton	۸. آپلتون
9. Jonason, Webster	۹. جونسون و وبستر
10. Kajonius, Persson	۱۰. کاجونیوس و پرسون
11. Turnipseed, Landay	۱۱. ترانسپید و لن دی
12. Mooney	۱۲. مونی

فهرست منابع

- [1] Ali Bakhshi Z, Zare H. (1389). The effectiveness of teaching self-regulation of learning and study skills on students' academic progress. Quarterly journal of applied psychology, 2010; 10(3): 80-69 [Persian]
- [2] Saber S, Pasha Sharifi H. Prediction of dimensions of academic conflict based on identity styles in first grade female students of Tehran government high schools (2012). Research in curriculum planning (knowledge and research in educational sciences-curriculum planning). 2012; (11):72-85 [Persian]
- [3] Baghbani M, Asadzadeh M, Doortaj F. Prediction of conflict, optimism, and academic hope based on dark personality traits (Machiavellianism, narcissism, antisocial) in high school students in Tehran. Thesis Master's degree, Allameh Tabatabai University, 2017. [Persian]
- [4] Finlay KA. Quantifying School Engagement: Research Report. Nat center School Engagement 2006; 17: 5-1.
- [5] Perkmann M, Salandra R, Tartari V, McKelvey M, Hughes A. Academic engagement: A review of the literature 2011-2019. Research Policy, 2021; 50(1)
- [6] Groccia JE. What is student engagement? New Directions for Teaching and Learning, 2018(154): 11-20.
- [7] Reeve J, Tseng CM. Agency as a fourth aspect of students' engagement during learning activities. Contemporary educational psychology, 2011; 36(4), 257-267.
- [8] Shah Ali N. Investigating the structural relationship between basic psychological

صفات شخصیت تاریک به عنوان یک سازه جدید در مسیر آغاز اطلاعات جدیدی می باشد، بر این اساس لازم است تا با سپری شدن زمان و انجام مطالعات جدید به نتایج معتبرتری دست یابیم.

تمرکز بر صفات شخصیت تاریک و نادیده گرفتن دیگر صفات شخصیت، استفاده صرف از ابزار پرسشنامه از محدودیت های پژوهش حاضر می باشد. محدودیت دیگر محدود نمودن جامعه آماری فقط به دانش آموزان شهر تهران و نیز محدود نمودن آنها فقط به منطقه ۱۸ بود. از آنجایی که بیشترین ارتباط بین ویژگی های شخصیت تاریک با شاخص های درگیری تحصیلی، خوشبینی تحصیلی به ترتیب با ، خوشبینی تحصیلی و درگیری تحصیلی می باشد. از این رو برای استقاده از ویژگی های شخصیت تاریک در خصوص بالا بردن عملکرد تحصیلی توصیه می شود، با کنترل و یا کم کردن اثر ویژگی های شخصیت تاریک، بتوان به بیشترین عملکرد تحصیلی دانش آموزان دست یافت. عرض از مبدا مثبت در هر دو مدل مربوط به ارتباط بین ویژگی های شخصیت تاریک با خوشبینی تحصیلی و درگیری تحصیلی نشان دهنده این موضوع است که اگر این ویژگی ها کاهش پیدا کنند و یا کنترل شوند، عملکرد تحصیلی بهبود خواهد یافت. از این رو برای ارتقای عملکرد تحصیلی دانش آموزان با استفاده از ویژگی های شخصیت تاریک مشخص کردن هر چه دقیقتر ویژگی های شخصیت تاریک هر دانش آموز بسیار سودمند می باشد. همچنین الگوهای آموزشی مناسب با هریک از این شخصیت ها شناسایی و طراحی گردد و عوامل مؤثر بر شکل گیری انواع شخصیت تاریک در دانش آموزان مورد مطالعه قرار گیرد. بعلاوه راه های بهبود و کاهش ویژگی های شخصیت تاریک در دانش آموزان مورد مطالعه قرار گیرد.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

- [16] Adhamian A, Nazari MA, Alilou M. Master thesis. Ministry of Science, Research and Technology. Tabriz University, 2013. [Persian]
- [17] Gable SL, Haidt J. What (and why) is positive psychology? *Review of General Psychology*, 2005; 9(2),103.
- [18] Furtner MR, Rauthmann JF, Sachse P. The self-loving self-leader: An examination of the relationship between self-leadership and the Dark Triad. *Social Behavior and Personality: an international Journal*, 2011; 39(3): 369-379.
- [19] Bogdanovic M, Cingula D. Dark Triad of Croatian Management Students. *Central European Business Review*, 2015; 4(4): 30.
- [20] Rothstein MG, Paunonen SV, Rush JC, King GA. Personality and cognitive ability predictors of performance in graduate business school. *Journal of Educational Psychology*, 1994; 86: 516-530.
- [21] Ghamarani A, Samadi M, Taghinejad M, Shamsi A. Psychological indicators of dark personality scale in students. *Psychological methods and models*, 2014; 6(20): 73-85. [Persian]
- [22] Lyons M, Rice H. Thieves of time? Procrastination and the Dark Triad of personality. *Personality and Individual Differences*, 2014; 61-62: 34-37.
- [23] Turnipseed DL, Landay K. The role of the dark triad in perceptions of academic incivility. *Personality and Individual Differences*, 2018; 135: 286-291
- [24] Mooney R. Dark triad traits, engagement with learning, and perceptions of employability in undergraduate students. *Industry and Higher Education*, 2023; 37(4): 524-536
- [25] Jafari E, Hajloo N, Faghani R, Khazan K. The relationship between spiritual wellbeing, hardiness, and mental health in the elderly. *J Res in Behav Sci*. 2012; 10(6):431-440
- needs, motivational self-regulation, academic involvement and the academic performance of third-year high school and pre-university female students in Jahrom city. Master's thesis. Kharazmi University. 2014 [Persian]
- [9] Tschannen-Moran M, Bankole RA, Mitchell RM, Moore DM. Student academic optimism: A confirmatory factor analysis. *Journal of Educational Administration*, 2013; 51 (2): 150-175.
- [10] Paulhus DL, Williams KM. The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *J Res Pers.*; 2002; 36(6):556-63
- [11] Twenge JM, Campbell KW. "Isn't it fun to get the respect that we're going to deserve?" Narcissism, social rejection, and aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 2003; 29: 261-272.
- [12] Christie R, Geis FL. *Studies in Machiavellianism*. New York, NY:Academic Press. 1970
- [13] Ghasemi N, Moradi M, Ghamarani A, Behnamnejad N. Investigating the relationship between dark personality traits and academic achievement in medical students, the first national conference of educational sciences and psychology, Marvdasht, Andishe Sazan Motbaker Jovan Company, 2013. [Persian]
- [14] Saadat, Kalantari, Ghamarani A. The relationship between dark personality traits (Machiavelli, narcissism and antisociality) with students' academic self-efficacy. *Education strategies in medical sciences*, 2017; (4)10: 255-262 [Persian]
- [15] Khosravani Shayan M, Soleimani M. The relationship between dark personality traits and five personality factors in Kermanshah Azad University students, the third international conference on recent innovations in psychology, counseling and behavioral sciences, Tehran, November 2015 [Persian]